

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

ISLAMSKA SKUPNOST V REPUBLIKI SLOVENIJI
MEŠIHAT

Št.: NP-M-44-2012

Datum: 06. februar 2012

14. rebiu-l-evvel 1433. P.H.

SPOROČILO ZA JAVNOST

**REAGIRANJE ISLAMSKE SKUPNOSTI V RS OB OBJAVI STALIŠČA URADA VARUHA
ČLOVEKOVIH PRAVIC, DA JE OBREZOVANJA FANTKOV IZ NE-MEDICINSKIH
RAZLOGOV KRŠITEV OTROKOVIH PRAVIC**

Ljubljana, 6. februar 2012. Na podlagi objavljenega stališča Urada varuha človekovih pravic, da je obrezovanje fantkov iz ne-medicinskih razlogov kršitev otrokovih pravic ter da ima takšno obrezovanje po stališču varuha znake kaznivega dejanja, se v Islamski skupnosti v RS ne strinjamo s podanimi stališči in razlagami zakonske podlage o cirkumciziji in svobodi verskega prepričanja. To je hudo kršenje verske pravice muslimanov in spodbuda za stigmatiziranje otrok in širjenje nestrpnosti. Zato objavljamo svoje stališče v zvezi s to problematiko.

Obrezovanje moških (fantkov ali odraslih moških) je tisočletna verska praksa muslimanov in Judov. Na podlagi zgodovinskih podatkov se obrezovanje moških izvaja že več kot pet tisoč let v Zahodni Afriki in več kot tri tisoč let na Bližnjem vzhodu. V evropski tradiciji je nemogoče karkoli govoriti brez svetopisemskih likov, kot so Abraham, Mojzes in Jezus. Vsi so bili obrezani. Obrezovanja niso nikoli prepovedovale komunistične oblasti, ki so bile v številnih segmentih zoper religije kot takšne. Obrezovanje se opravlja zaradi medicinskih, higienskih, verskih ali kulturno-tradicijskih razlogov. V Sloveniji v tem smislu obstaja stalen problem, s katerim se soočajo starši muslimani, ki imajo moškega otroka in bi ga radi »sunetili« oziroma obrezali. Zdravniki zavračajo takšno vrsto obrezovanja. Zato morajo starši svoje otroke obrezovati zunaj Slovenije. V Islamski skupnosti smo večkrat zabeležili probleme in pritožbe, s katerimi so se soočali muslimani, vendar smo pričakovali, da bo ponujena ustrezna rešitev.

Zaključek Komisije RS za medicinsko etiko, da je cirkumcizija fantkov iz verskih razlogov v naši državi nesprejemljiva ter da je zdravniki ne bi smeli opravljati, prebuja strah pri tukajšnjih muslimanih, ki imajo v spominu težka kršenja svojih pravic v obdobju razpada Jugoslavije. Želimo spomniti na dejstvo, da so bili mnogi fantki ubiti v genocidu v Srebrenici (1995) samo zato, ker so bili obrezani. O tem pričajo številni dokumenti v sodnih procesih za vojne zločine. Sprašujemo se, ali so v Komisiji za medicinsko etiko sploh razmislili o teži sporočila, ki so ga poslali slovenski javnosti in ga hkrati

ISLAMSKA SKUPNOST V REPUBLIKI SLOVENIJI, MEŠIHAT

Grablovičeva ul. 14, p.p. 2725, 1001 Ljubljana, Slovenija Tel./Fax: +386(1)2313625/6, e-naslov: mesihat@islamska-skupnost.si
www.islamska-skupnost.si

namenili tukajšnjim muslimanom? Ali je to poziv Komisije RS za medicinsko etiko za »etično« preganjanje drugače mislečih? Kdo je pooblastil že omenjeno Komisijo, da muslimanom razlaga njihov verski odnos do tisočletne tradicije obrezovanja fantkov?

Sklicevanje odgovornih v Uradu varuha za človekove pravice na 19. člen konvencije Združenih narodov o otrokovih pravicah, ki je zelo na široko opredeljen in ga samo v Uradu varuha človekovih pravic razumejo kot prepoved obrezovanja, je zaskrbljujoče. Nismo slišali, da je kdorkoli v svetu na takšen način razumel ta 19. člen. Ustava Republike Slovenije v 7. členu zagotavlja svobodo delovanja verskih skupnosti in v 14. členu pravi, da so v Sloveniji vsakomur zagotovljene enake človekove pravice in temeljne svoboščine, ne glede na narodnost, raso, spol, jezik, vero, politično ali drugo prepričanje, gmotno stanje, rojstvo, izobrazbo, družbeni položaj, invalidnost ali katerokoli drugo osebno okoliščino. Vsi so pred zakonom enaki. Tolmačenje tretjega odstavka 41. člena ustave je fragmentarno, razlaga, kaj je muslimanski verski predpis in kako morajo starši vzgajati svoje otroke, pa ostaja zares brez vsakršnega komentarja. Razumevati 35. člen Ustave RS, kakor ga razlagajo v Uradu varuha za človekove pravice, kot poškodbo ali nasilje nad otrokom kot posledica obrezovanja, presega pristojnosti varuha. Zato tudi preseneča smela in provokativna trditev, da ima to posledice kaznivega dejanja. Obrezovanje fantkov iz verskih razlogov ni nikjer na svetu tako opredeljeno. Vprašanje obrezovanja ni vprašanje samo za razširjeni kolegij kirurgije, poleg tega pa nihče ne poskuša dokazati, da se to opravlja samo iz medicinskih razlogov. Razlogi so verski, a koristi medicinske. O tem je v svetu napisanih na tisoče študij. Na podlagi znanstvenih študij, ki so objavljene na najprestižnejših medicinskih univerzah in klinikah v ZDA in drugje, se argumentirano navajajo pozitivni oz. negativni elementi, ki jih povzroča obrezovanje. Niso dokazani negativni dejavniki, ki bi lahko nastali z obrezovanjem in odstranjevanjem prepucija. Nasprotno, v ZDA in Kanadi je v 20. stoletju obrezanih v povprečju 60% moških otrok. Priporočamo, da se proučijo raziskave Stephena Mosesa, Roberta C Baileya in Allana R Rolanda, v katerih se govori o vseh vidikih cirkumcizije. Cirkumcizija ni nikjer opredeljena kot škodljiva ali kršenje kakršnekoli pravice. V svetu so znani primeri, da obstajajo elementi kršenja pravic samo, če se cirkumcizija izvaja zaradi estetskih razlogov ali nestrokovno. Opredeliti obrezovanje fantkov kot nepotrebno samo na razširjenem kolegiju kirurgov brez kakršnekoli znanstvene raziskave in sklicevanja na izkušnje najbolj znanih medicinskih inštitucij v svetu ter brez upoštevanja družbenega in kulturnega ozadja staršev je milo rečeno čudno, razen če to ni nov val stigmatizacije drugačnih.

Stališče Komisije RS za medicinsko etiko in Urada varuha za človekove pravice je onemogočanje in diskriminacija verske svobode. Posebej nas skrbijo interpretacije in opredelitev samega obrezovanja.

ISLAMSKA SKUPNOST V REPUBLIKI SLOVENIJI, MEŠIHAT

Grablovičeva ul. 14, p.p. 2725, 1001 Ljubljana, Slovenija Tel./Fax: +386(1)2313625/6, e-naslov: mesihat@islamska-skupnost.si
www.islamska-skupnost.si

Kateri kolegij lahko dokaže, da obrezovanje moških povzroča telesne poškodbe, če medicinski dokazi pravijo nasprotno. Svetovna zdravstvena organizacija in Združeni narodi so opravili številne raziskave in dokazali, da obrezovanje zmanjšuje različne spolne bolezni. Zato se obrezovanje v mnogih državah spodbuja kot preventiva za varovanje zdravja. Govoriti o obrezovanju moškega otroka kot o kaznivem dejanju je sporočilo, ki diskriminira muslimane in budi strah pred novo inkvizicijo ter hkrati postavlja obrezane otroke v inferioren položaj in širi nestrpnost do njih.

Naj spomnimo Urad varuha za človekove pravice, Komisijo RS za medicinsko etiko in druge ustrezne medicinske ustanove v Sloveniji, da Svetovna zdravstvena organizacija stalno opozarja na dejstvo, da izpostavljanje soncu in sončenje povzročata raka kože. Zato na absurdnost trditve Urada varuha za človekove pravice o tem, da ima obrezovanje iz verskih razlogov znake kaznivega dejanja, zastavljamo vprašanje: Ali je kaznivo dejanje izpostavljati otroke soncu in na ta način posegati v njegove pravice, ker se mu spreminja barva kože? Če na isti način razlagamo omenjene člene Ustave ali konvencije, ima otrok pravico ohraniti svojo barvo kože. Ali je kaznivo dejanje, če je otrokova koža izpostavljena soncu in če je koža spremenila barvo?

Prepoved obrezovanja v slovenskih bolnišnicah iz verskih razlogov že obstaja, čeprav zato ne obstaja zakonska podlaga. Ali na takšen način bolnišnice kršijo pravice staršev do profesionalne cirkumcizije fantkov? To je problem s katerim se starši soočajo že dalj časa. v Sloveniji ne more nihče obrezati otroka razen iz medicinskih razlogov. Zato bi bilo bolj smiselno, da bi se v Uradu varuha človekovih pravic ukvarjali z dejstvom, da so muslimani v obravnavanem segmentu diskriminirani, če se že sklicujejo na zakonsko podlago. Razlagati konvencijo o pravicah otrok in Ustavo RS na tako selektiven način se ne spodobi za institucijo, ki mora pri sprejemanju določenega stališča upoštevati vse okoliščine. Muslimani večinoma obrezujejo svoje otroke iz verskih razlogov, zavedajo se pa, da je v tem tudi medicinska korist. O tem obstajajo resna znanstvena dela. V demokratični družbi imamo vsaj pravico do mnenja drugih zdravnikov, zato bomo, če bo potrebno, za mnenje o tem vprašanju zaprosili relevantne inštitucije iz vsega sveta. Ko inštitucije, ki ščitijo naše zdravje in pravni okvir, nastopajo iz ideoloških, stereotipnih razlogov in predsodkov do določene skupine, v tem primeru muslimanov, je lahko pričakovati preganjanje »čarovnic« in stigmatiziranje zaradi vere oz. odstranjenega prepucija. In to od inštitucij, od katerih smo pričakovali, da razumejo drugačnost in slovensko prednostno nalogo iz obdobja predsedovanja Evropski uniji 2008, t.j. medkulturni dialog. Sporočila omenjenih inštitucij o cirkumciziji so nevarna in zato niso smešna.

Islamska skupnost v Republiki Sloveniji

ISLAMSKA SKUPNOST V REPUBLIKI SLOVENIJI, MEŠIHAT

Grablovičeva ul. 14, p.p. 2725, 1001 Ljubljana, Slovenija Tel./Fax: +386(1)2313625/6, e-naslov: mesihat@islamska-skupnost.si
www.islamska-skupnost.si